

שיר השירים (42)

הרימון דבוקים זה בזה, כך נשמותיהם של ישראל מחוברות וקשורות יחד. ואף הרשע הגמור עדיין סופג ויונג מנשמת הצדיק המחוברת עמו. על כן יש תקווה לאחריתו. *הגדה של פסח "שירת דוד"*

לא ידעתי נפשי שמתני מרפבות עמי נדיב (ו. יב)
"לא ידעתי", לאחר שרואה כנסת ישראל את גודל החיבה שהקב"ה מרעיף עליו מפני הנשמה הטהורה השוכנת בקרבה, מתפעלת היא מאהבת ה' אליה ואומרת: "לא ידעתי נפשי שמתני". "שמתני" אותיות "נשמתי". כלומר, לא ידעתי את גודל הזכות שנפלה בחלקי, שהקב"ה נטע בקרבי נשמה כה זכה וטהורה חלק אלוה ממעל.

"מרפבות עמי נדיב": אומרת כנסת ישראל, כמעט ששכחתי שאני מזרע האבות הקדושים ובראשם אברהם אבינו הנקרא "נדיב" (כדאיתא בסוכה מט:) והאבות הקדושים הם מרכבה לשכינה הקדושה אצל הבורא יתברך, מדוע נתרחקתי ממנו, והרי כדאי שאשוב אליו ואסתופף.

הגדה של פסח "שירת דוד"

מה יפו פעמיך בנעלים בתי נדיב (ו. ז)
מעשה ובקשו מרבי יצחק זילברשטיין שליט"א לקבוע מזווה בחנות נעלים לאחר הארוע ברך את בעל הבית שיזכו למכור נעלים ציבעוניות! האנשים שנכחו במעמד לא ידעו למה כונתו, ואז צטט את דברי התרגום על הפסוק: "מה יפו פעמיך בנעלים בתי נדיב": כמה שפירין רגליהון דישראל כד סלקן לאתחזאה קדם ה' תלת זמנין בשבתא בסנדלין דססגונא. הרי לנו שעם ישראל נהג לעלות לרגל בנעלים ססגוניות, צבעוניות, ומן הסתם עשו זאת כדי לחבב את המצוה המתקיימת במקרה זה על ידי הרגלים.

הגדה של פסח "ומתוך האור"

להלביש את ההרגשות בנעליים'

מה יפו פעמיך בנעלים (ז. ב)

הבעל שם טוב היה אומר, שכאשר מתעורר האדם לעשות דבר מצוה, מיד ילביש את ההתעוררות בלבוש של מעשה, שאם לא כן תפוג ההתעוררות ולא תשאיר שום רושם, ופירש לפי זה את מה שנאמר (איכהג. מא): "נשא לבכנו אל כפים", כלומר: שנעביד את ההתעוררות וההתרגשות שבלבנו, אל כפים, לאיזה מעשה ידים, ובזה תתקיים ההתעוררות ולא תפוג. בספר "שדה מרגלית" ביאר לפי זה, את מה שנאמר בתנא דבי אליהו: כיון שאמרו ישראל "נעשה ונשמע", מיד אמר

מה עושים גפן ורימונים בשדה אגוז?
אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל לראות הפרקה
הגפן הנצו הרמנים (ו. יא)

לכאורה: מאחר והפסוק פותח "גנת אגוז", מדוע הוא אומר בהמשך "לראות הפרקה הגפן הנצו הרמנים", היה לו לומר מתחילה שירד לפרדס שיש בו כל הפירות, ולא לגינת אגוז? אלא מבאר הגאון רבי זונדל קרויזר בעל "אור החמה", הטור בהלכות ראש השנה מביא שאגוז בגימטריא 'חטא', ואם כן יתבאר כאן שהקב"ה משבח בזה את ישראל, שגם אם נכשלו בחטאים במקדש שני, בכל זאת ירדה השכינה הקדושה לבדוק אם יש תלמידים חכמים ועמלי תורה שנמשלו לגפן ורימון, כדי שיתרצה להם, וכמו שמפרש רש"י שעל כך מדבר הפסוק. וזו גם כונת מה שמסיים: "נפשי שמתני מרפבות עמי נדיב", וכמו שמפרש רש"י, שיש בזה וידוי על שלא התקרבו אל השכינה במקום ללכת למלכות רומי. *ספר "כמוצא שלל רב שיר השירים"*

יפה כלבנה ברה פתמה אימה פנדגלות. אל גנת אגוז
ירדתי לראות באבי הנחל לראות הפרקה הגפן הנצו
הרמנים (ו. יא)

"אל גנת אגוז ירדתי": אגוז כולה בגימטריא "טוב" הרומז לתורה הנקראת טוב. "באבי": אם נחלק לשנים "בא בי" זהו רמז לג' אבות העולם וי"ב שבטי ישראל. אמר הקב"ה: "אל גנת אגוז ירדתי" ירדתי אל גני, אל העולם הזה בשעה שקיבלו בני ישראל את התורה הנרמזת בתיבה "אגוז". "לראות באבי הנחל": באתי לראות? בזיפיים של בני היקרים, אלו צאצאיהם של ג' אבות העולם י"ב השבטים אשר היו חונים למרגלות הר סיני, ובאו כולם לקבל עליהם את התורה. וכשם שמימי הנחל קופצים וגועשים בזרימתם, כך עם ישראל בשעת קבלת התורה היו גועשים ומתגעשים כנחל מרוב שמחה והשתוקקות. "לראות הפרקה הגפן". "פרקה" אלו הרפ"ח ניצוצות שפגם אדם הראשון באכילת עץ הדעת שלדעת מאן דאמר בגמרא (סנהדרין ע.) עץ גפן היה. ואותם ניצוצות נתפזרו במצרים, ובני ישראל ירדו לשם ונשתעבדו כדי לאסוף את אותם ניצוצות ולתקנם. והקב"ה מתפעל מישראל ואומר: באתי לראות היאך הצלחתם במשימה. והנה עלה בידכם לתקן כל הרפ"ח ניצוצות במשך שנות שהותכם במצרים. ועתה בשעת קבלת התורה עומדים הנכם לפני זכים וטהורים כאדם הראשון קודם החטא. "הנצו הרמנים": כיון שבאותו מעמד קדוש נזדככה נשמתן של ישראל, הרי מעתה אין לך יהודי שאין ניצוץ טהור חבוי בעמקי נשמתו, עד כי אף ריקניים שבך מלאים מצוות כרימון. וכשם שגרעיני

הקב"ה למשה ויקחו לי תרומה". והיינו שמיד כאשר התעוררה בישראל ההתרגשות לקיים התורה, תיכף אמר הקב"ה לקחת מהם תרומה, כדי להלביש את ההתרגשות במעשה. לפי זה ביאר בקונטרס "בריכות המעיין" את הפסוק שלפנינו: "מה יפו פְּעַמֶיךָ" כלומר: מתי יפו פעמיך, שהם רצונך והתרגשות (מלשון "ותפעם רוחו") ב"נעלים", כלומר: כאשר אתה מגשימו ומלבישו בנעלים, דהיינו: במעשה גשמי כי הנעלים הם סמל הגשמיות (כפי שפירש ב"כלי יקר" את הפסוק(שמות.ג.ה) "של נעליך מעל רגליך"), וכאשר מגשימים את הרצון, אז בטוחים שיהיה לו קיום.

ספר "כמוצא שלל רב שיר השירים"

המעלות יפות כשהן נעולות בתוך הלב!

מה יפו פְּעַמֶיךָ (ז.ב)

הגאון רבי מנחם מנדל מקרצק נוהג לבאר: "מה יפו פְּעַמֶיךָ" מה יפות הן פעימות הלב, הרצון והיראה והחשק לעבודת השם, אך מתי? כאשר הן "בְּנִעְלָיִם", כלומר: נעולים בתוככי הלב, ואין העומד מן הצד מבחין במאומה.

ספר "כמוצא שלל רב שיר השירים"

חֲמוּקֵי יָרְכִיף (ז.ב)

מאי דכתיב: "חֲמוּקֵי יָרְכִיף", למה נמשלו דברי תורה כירך? לומר מה ירך בסתר אף דברי תורה בסתר (סוכה מט:), כל מה שאדם עושה, עליו לעשות בסתר. שאל רבי שברדון זצ"ל: ומה יקרה אם אדם לא יעשה בסתר? האם הוא יהיה בדרגה נמוכה ביותר? הוא השיב, כי דברי תורה נמשלו ל"ירך". ומה קורה אם אדם מגלה את ירך, האם הוא רק פחות צנוע? ברור הדבר כי מי שהולך בירך מגולה, אין זה רק חסרון בצניעות, אלא הוא בזוי ומבוזה. כך גם מי שמפרסם את מעשיו הטובים, אין זה רק חסרון מעלה, אלא דבר בזוי.

"הגדה של פסח יחי ראובן"

שׁוּבֵי שׁוּבֵי הַשְּׁוֹלְמִית שׁוּבֵי וְנִחַזְזָה בָּךְ (ז.א)

כשרואה הקב"ה שכנסת ישראל מתחרטת על כך שנתרחקה ממנו, והרהורי תשובה עולים בקרבה, מבקש הוא שזה העיתוי המתאים מתוך אותה התעוררות ואומר לה: "שׁוּבֵי שׁוּבֵי הַשְּׁוֹלְמִית" כדאי לך לשוב אל השלמות שהיית נמצאת בה מקודם, ומובטח לך שאקבלך במאור פנים יפות והנועם, ואשמח בשובך. ואף אם חזרת לסורך אומר לך מספר פעמים "שׁוּבֵי" "שׁוּבֵי" לתקן את דרכיך, וחזרי אלי כי שערי תשובה לעולם לא ננעלים. ד' פעמים נאמר בפסוק זה "שׁוּבֵי" והם כנגד ד' רגלי המרכבה אשר החוטא פוגם בהם. ואומר הקב"ה לכנסת ישראל, ברגע שתקבלי עלייך לשוב בתשובה הרי נתקנו ארבעת רגלי המרכבה הנאחזים על ידי ג' אבות עולם, ודוד המלך הוא רגל רביעי במרכב הגדה של פסח "שירת דוד"

הלכה: עניית אמן אחר הברכות

העונה אמר אחר ברכת עצמו הרי זה מגונה. אולם אם מברך שתי ברכות ויותר שהם סיומת של הברכות שמברך, הרי זה משובח כשעונה אמן, ובתנאי שהברכות הם סמוכות באופן שאסור להפסיק ביניהם כדיבור, אף שמפסיק ביניהם בפסוקי שבח השייכים לענין. כמו אחר ברכת בונה ירושלים בברכת המזון, לפי שהיא סיומת של ברכות דאורייתא. מיהו אמן זו יש לענות בלחש כדי שלא יזלזלו בברכת הטוב והמטיב.

ספר "הליכות ברכות" מאת רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: יום אחד יכול להיות ארוך כמו שבוע, ושבוע יכול להיות כמו יום אחד.
ספר "שמחלה"

חקירה: הפקעת מדרכיך של קניין

כאשר חכמים הפקיעו קניין, כגון כסף במטלטלין, דנו האם הם הפקיעו את הקניין מעיקרו שאינו מועיל, או שהוא מועיל, ורק אחרי שקנה הוא מתבטל מדין הפקר בית דין הפקר (קובץ שיעורים פסחים קלה)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: דבר שבמנין

שאלו את מהרי"ל, רבה של סלוצק: בידוע שלעת זקנה נחלשים יצרינו של האדם תאוותיו בטלות, פרט לאחת תאוות הממון, מה טעמו של דבר? השיב הרב: הממון כידוע הוא דבר שסופרים ומונים אותו, וקיימא לן: דבר שבמנין אפילו באלף אינו בטל, אפילו אם יחיה אדם אלף שנה, תאוות הממון אינה בטלה.

ספר "חד וחלק חלק א" (דף ק)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בתלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ייס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'יות בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה רבה: נתן בן רבקה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללכנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'יינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נגימה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה.

